

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10553 - Metodologia de la Investigació II. Perspectiva Qualitativa / 1
Titulació	Màster Universitari de Primera Infància: Perspectives i Línies d'Intervenció
Crèdits	7,5
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Margalida Miró Bonet mmiro@uib.es	10:30	11:30	Dilluns	02/09/2019	17/02/2020	C-201. Guillem Cifre de Colonya
	17:00	18:00	Dilluns	02/09/2019	17/02/2020	C201. Guillem Cifre de Colonya.* Es prega concertar tutoria prèviament
	17:00	18:00	Dimecres	17/02/2020	31/07/2020	C201. Guillem Cifre de Colonya
	15:00	16:15	Dilluns	09/09/2019	31/07/2020	C203 guillem cifre de colonya
	09:30	10:30	Dilluns	09/09/2019	31/07/2020	C203 guillem cifre de colonya
	10:30	11:30	Dilluns	09/09/2019	09/02/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
Rosa Miró Bonet rosa.miro@uib.es	16:00	17:00	Dilluns	09/09/2019	09/02/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
	10:30	11:30	Dimarts	10/02/2020	31/07/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
Cristina Moreno Mulet cristina.moreno@uib.es						

Guia docent

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
	17:00	18:00	Dimarts	10/02/2020	31/07/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
Maria Rosa Rosselló Ramon mrosa.rossello@uib.es	09:30	10:30	Dimecres	09/09/2019	10/02/2020	B104

Contextualització

En aquesta matèria s'abordarà la investigació qualitativa com una eina metodològica per analitzar i generar coneixements contextualitzats, que donin suport a les bones pràctiques i permetin crear-ne de noves, donant resposta a les demandes i reptes de la ciutadania en matèria social, d'educació i de la salut.

Requisits

Competències

Específiques

- * CE4: Conèixer com adaptar, aplicar i avaluar programes o serveis per a l'atenció a la primera infància en contextos socioeducatius o socio-sanitaris.
- * CE7: Ser capaç de dissenyar i desenvolupar projectes de recerca qualitativs sobre algun aspecte o problema relacionat amb la primera infància.
- * CE8: Formular problemes de recerca a partir del coneixement disciplinar i professional, realitzant dissenys de recerca apropiats als problemes formulats.
- * CE10: Aplicar la metodologia observacional a l'estudi de la primera infància.

Genèriques

- * CG3: Assolir les habilitats que els hi permetin continuar l'aprenentatge de forma àmpliament autòdridgida o autònoma.
- * CG6: Duu a terme processos de reflexió i recerca orientats al desenvolupament professional a l'àmbit de la primera infància.

Guia docent

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

TEMA 1. Introducció a la recerca qualitativa

Tema 1. Diferències epistemològiques entre la recerca quantitativa i qualitativa

Tema 2. Importància de la recerca qualitativa: Implicacions per a la pràctica, la gestió i la política

TEMA 2. El procés de recerca qualitativa

Tema 3. Posicionalitat i reflexivitat

Tema 4. Contextualització i justificació

Tema 5. Revisió de la literatura

Tema 6. Paradigmes i perspectives teòriques

Tema 7. Pregunta de recerca i objectius

Tema 8. Metodologia: Disseny de la recerca

Tema 9. Consideracions ètiques

Tema 10. Resultats, anàlisi i rigor

Tema 11. Discussió i interpretació de les dades

Tema 12. Transferència i divulgació de la recerca qualitativa

Metodologia docent

La metodologia inclourà una part expositiva i una part de treball pràctic al voltant de situacions concretes, tant de la pròpia àrea d'interès com d'altres fonts, relacionades amb informes d'investigació qualitativa i amb les distintes fases de la investigació

Activitats de treball presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició de continguts	Grup gran (G)	Exposició per part del professorat de les característiques principals de la investigació qualitativa, de les distintes fases del seu disseny i desenvolupament. Es requereix que l'estudiant tenguí una actitud activa i participativa per a reflexionar i discutir sobre el contingut.	28
Seminaris i tallers	Seminari interdisciplinar	Grup mitjà 2 (X)	Concretament està previst realitzar dos seminaris (a la meitat i al tancament de l'assignatura) amb la finalitat d'ajudar a contextualitzar les propostes i el disseny que ha de dur a terme l'alumnat en l'àmbit de la primera infància.	8

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Tutories ECTS	Tutories de seguiment del treball	Grup petit (P)	.	1
Avaluació	Presentació oral i defensa del treball	Grup gran (G)	Exposició i defensa oral per part de l'estudiant de l'estructura d'un disseny d'investigació qualitativa dins l'àrea d'interès de l'estudiant. El professorat publicarà a l'espai virtual de l'assignatura un document que oferirà informació detallada sobre els objectius, les activitats i els criteris avaluatius de les presentacions orals.	8

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (5,7 crèdits, 142,5 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Proposta de disseny de recerca	Lectures de la documentació proposada, anàlisi i interpretació. Recerca documental. Preparació i defensa dels exercicis o lectures proposades a les classes pràctiques. Elaboració i lliurament d'un projecte d'investigació qualitativa.	142.5

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

S'espera que els continguts d'aquesta matèria facilitin la consecució dels resultats d'aprenentatge següents:

- * Utilitzar la recerca qualitativa com a forma d'indagació per a l'adquisició de coneixements, la millora de la pràctica en educació i qualitat de vida en un context social específic.
- * Definir les diferents etapes del procés de recerca des d'una perspectiva qualitativa.
- * Discutir sobre les actituds de compromís científic, ètic i polític en el desenvolupament i la transferència de la recerca qualitativa.
- * Redactar la proposta de projecte de recerca des de la perspectiva qualitativa i participar en la seva execució, avaluació i difusió.
- * Utilitzar la recerca qualitativa com a forma d'indagar per a l'adquisició de coneixements.

Guia docent

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Exposició de continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Exposició per part del professorat de les característiques principals de la investigació qualitativa, de les distintes fases del seu disseny i desenvolupament. Es requereix que l'estudiant tenguí una actitud activa i participativa per a reflexionar i discutir sobre el contingut.
Criteris d'avaluació	Participació en la dinàmica de classe. Criteris: 1) Adequació de les preguntes i comentaris: aportació d'idees, experiències, exemples, opinions, criteris, de forma argumentada i en relació al contingut que s'està treballant, 2) Escolta activa de les intervencions dels altres, 3) Intervencions per establir relacions entre idees, entre idees i exemples, entre aportacions de distintes persones, 4) Plantejament de preguntes, dubtes, qüestionaments que ajudin al grup a avançar, 5) Interès en la participació.

Percentatge de la qualificació final: 0%

Presentació oral i defensa del treball

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Exposició i defensa oral per part de l'estudiant de l'estructura d'un disseny d'investigació qualitativa dins l'àrea d'interès de l'estudiant. El professorat publicarà a l'espai virtual de l'assignatura un document que oferirà informació detallada sobre els objectius, les activitats i els criteris avaluatius de les presentacions orals.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 30%

Proposta de disseny de recerca

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Lectures de la documentació proposada, anàlisi i interpretació. Recerca documental. Preparació i defensa dels exercicis o lectures proposades a les classes pràctiques. Elaboració i lliurament d'un projecte d'investigació qualitativa.
Criteris d'avaluació	Presentació del disseny d'una recerca qualitativa. Criteris: 1) Presència de tots els elements del disseny d'investigació qualitativa publicats al campus virtual de l'assignatura, 2) Coherència, 3) Cohesió, 4) Adequació, 5) Nivell d'anàlisi, síntesi i reflexió personal.

Guia docent

Percentatge de la qualificació final: 70% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Denzin, N., Lincoln, Y. Las estrategias de investigación cualitativa. Madrid, Gedisa, 2013.
- * Denzin, N., Lincoln, Y. (Coord). Manual de investigación cualitativa. Madrid, Gedisa, 2012.
  - * Pedraz, A., Zarco, J., Ramasco, M., Palmar, AM. Investigación cualitativa. Barcelona, Elsevier, 2014.
  - * Riba, C. Mètodes d'investigació qualitativa. Barcelona, FUOC, 2010.
  - * Tatano, C. Routledge International Handbook of Qualitative Nursing Research. Oxon: Routledge Handbooks, 2013.

Bibliografia complementària

- * Banks M. Los datos visuales en Investigación Cualitativa. Madrid: Morata, 2010.
- * Coffey A y Atkinson P. Encontrar el sentido a los datos cualitativos. Alicante: Universidad de Alicante, 2005.
- * Cuesta Benjumea, C. El investigador como instrumento flexible de la indagación. International Journal of Qualitative Methods 2008;2(4):25-38.
- * Cuesta-Benjumea C, López-Sancho MP, Contreras-Moreira M, García-Alamino JM, Perera R, de la Quintana Jiménez, P., et al. La reflexividad: un asunto crítico en la investigación cualitativa. Enfermería Clínica 2011, 21(3): 163-167.
- * Gaitán JA., Piñuel JL. Técnicas de investigación en comunicación social. Elaboración y registro de datos. Madrid: Síntesis, 1998.
- * Hammersley M, Atkinson P. Etnografía. Barcelona: Paidós, 1994.
- * Iñiguez Rueda L. Investigación y evaluación cualitativa: bases teóricas y conceptuales. Atención Primaria 1999; 23 (8): 496-502.
- * Jociles MI, Franzé A, Poveda D. Etnografías de la infancia y de la adolescencia. Madrid: Catarata, 2011.
- * Martínez Miguélez, M. (2007). La investigación cualitativa etnográfica en educación. Manual teórico-práctico. Ed. Trillas.
- * Morse, J. M. (ed.) (1994). Critical Issues in Qualitative Research Methods. Thousand Oaks, CA: Sage Publication, Inc.
- * Pérez Serrano, G. (1990). Investigación-acción. Aplicaciones al campo social y educativo. Madrid: Dykinson.
- * Pérez Serrano, G. (1994). Investigación cualitativa. Retos e interrogantes, I. Métodos. Madrid: La Muralla.
- * Pérez Serrano, G. (1994). Investigación cualitativa. Retos e interrogantes, II. Técnicas y análisis de datos. Madrid: La Muralla.
- * Pujadas et al. (2004). Etnografía. Barcelona: UOC (Universitat Oberta de Catalunya).
- * Ruiz J. Análisis sociológico del discurso: métodos y lógicas. Forum Qualitative Social Research. 2009; 10(2) Art 26. Disponible en: <http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/view/1298/2777>
- * Sandelowski M, Barroso J. Reading qualitative studies. International Journal of Qualitative Methods 2002; 1(1): article 5 (<http://ejournals.library.ualberta.ca/index.php/IJQM/article/view/4615/3764>)
- * Seale C, Giamprizio G, Gubrium JF, Silverman D. Qualitative Research Practice. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE 2004
- * Silverman, D. (2005). Doing Qualitative Research. 2a ed. London: Sage Publications.
- * Spencer L, Ritchie J, Lewis J, Dillon L. Quality in qualitative evaluation: a framework for assessing research evidence. Government Chief Social Researcher's Office. 2003. Consultar el punto 3.3 entre las páginas 38 a 43. (http://www.civilservice.gov.uk/Assets/a_quality_framework_tcm6-7314.pdf).
- * Suárez, M. (2005). El grupo de discusión. Una herramienta para la investigación cualitativa. Barcelona: Laertes.

Guia docent

- * Vallés M S (1997). Técnicas cualitativas de Investigación Social. Reflexión metodológica y práctica profesional. Síntesis: Madrid.
- * Van Manen, M. (2003). Investigación educativa y experiencia vivida. Barcelona: Idea Books.
- * Vázquez, R., Angulo, F. (2003). Introducción a los estudios de casos. Los primeros contactos con la investigación etnográfica. Málaga: Aljibe.
- * Yin, R. K. (2003). Case Study Research. Design and Methods. Thousand Oaks, California: Sage Publications.

Altres recursos

- * Grup d'Investigació Crítica en Salut (GICS). Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut (IUNICS). Universitat de les Illes Balears <http://gics.uib.es/>
- * Centre for Critical Qualitative Health Research (CCQHR), University of Toronto: <http://www.ccqhr.utoronto.ca/maximize-quality-qualitative-health-research-workshop-series-background-videos>
- * International Institute for Qualitative Methodology: <http://www.uofaweb.ualberta.ca/iiqm/index.cfm>
- * International Institute for Qualitative Methodology (IIQM) www.ualberta.ca/~iiqm/
- * Càtedra de Investigación Cualitativa (CERQ). Universidad Autónoma de Barcelona. Fundació Dr Robert <http://www.cerq.cat/>
- * Web-repositorio de recursos para la investigación: <http://www.restore.ac.uk/>
- * Investigación-Acción: "Action Research Resources" <http://www.scu.edu.au/schools/gcm/ar/arhome.html>
- * Investigación-Acción Participativa: Peter Reason; <http://www.peterreason.eu/>
- * Forum: Qualitative Social Research; <http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/>

